

Ekonomiavdelningen
Bo Lindström

Budgetuppföljning

1:a kvartalet 2023 - med helårsprognos

Kommunstyrelsen ska vid två tillfällen per år (mars och augusti) avge en prognos till kommunfullmäktige på det ekonomiska resultatet vid årets slut. Vid sidan av dessa två prognoser inforrar Kommunstyrelsen månatliga prognoser från nämnderna som är av mer övergripande karaktär.

Sammanfattning

Den nu redovisade prognosen indikerar ett negativt resultat på -13,5 mkr vid årets slut. Det är 17,8 mkr sämre än det budgeterade resultatet på 4,3 mkr.

Utfall för skatteintäkter och statsbidrag beräknas hamna knappt 3 mkr över nivån i den reviderade budgeten. SKR:s prognoser ifrån hösten 2022 visade på större kostnadsökningar i allmänhet och pensionskostnader i synnerhet jämfört med den budget som fullmäktige beslutade om i juni 2022 därför har fullmäktige i december i år beslutat om en reviderad budget med en nedjusterad resultatnivå.

Det effektiviseringsarbete som inleddes för ett antal år sedan behöver fortsätta då flertalet verksamheter har en högre kostnadsnivå än jämförbara kommuner. Nämndernas resultat i bokslutet för 2022 men även nämndernas prognoser för 2023 pekar på att det finns en hel del effektiviseringsarbete kvar att göra.

Förvaltningarna redovisar underskott på totalt -20,2 mkr i sina helårsprognoser. Flera nämnder räknar med underskott och socialnämnden prognosticerar med det största

Prognosens tillförlitlighet

När prognosen ska tolkas är det viktigt att ha i minnet att den baseras på årets första tre månader.

Verksamhetens nettokostnader uppgår till drygt 757 mkr. Det innebär att 1 procentenhets avvikelse motsvarar drygt 7 mkr. Det är därför tämligen ointressant att diskutera om kommunen kommer att redovisa en eller fem mkr i resultat.

Omvärlden

Statistik visar att svensk BNP föll i fjärde kvartalet 2022. Prognosen för helåret 2023 är att BNP blir 1 procent lägre än året innan. Hushållens konsumtion samt vikande bostadsinvesteringar är det som tydligast bidrar till produktionsminskningen. I hög grad följer utvecklingen med svagare resursutnyttjande ränte- och inflationschocken 2022. I år blir inflationen fortsatt hög, men den beräknas falla tillbaka, bland annat till följd av lägre energipriser. Ett högre ränteläge (jämfört med åren före 2022) är dock här för att stanna. Korta marknadsräntor stiger ytterligare i år då centralbankernas styrräntor höjs. Långa marknadsräntor antas kortvarigt följa med i kortränteuppgången, men beräknas därefter kunna gå ner (i takt med sjunkande inflationsförväntningar och lägre förväntningar vad gäller framtida styrräntor). Inflationen beräknas mot slutet av 2023 ligga nära målet om 2 procent och inflationen 2024 bedöms bli låg.

Svensk arbetsmarknad är ännu stark men vissa svaghets-tecken kan skönjas. Ännu är detta en motkraft i konjunkturedgången men SKR räknar med att sysselsättningen börjar minska i år. Prognosen är att andelen arbetslösa stiger till 8,2 procent som årsgenomsnitt i år (7,5 procent 2022). Efter två år av lågkonjunktur (2023–2024) antas en återhämtning följa, där produktion och sysselsättning växer snabbt.

underskottet på -15 mkr.

Förutom de effekter som inflationen orsakar för åren 2023-2024 så har kommunerna fortfarande att hantera de redan tidigare aviserade utmaningarna. Det är i huvudsak tre områden som nämns i sammanhanget:

1. Kompetensförsörjningen
2. Demografiska förändringar, det vill säga fler barn och unga samt fler äldre.
3. Stora investeringsbehov.

Det är därför mycket viktigt att kommunstyrelsen och nämnderna, inför dessa utmaningar, anpassar sina verksamheter så att ekonomiskt utrymme finns att möta framtiden. Kommunstyrelsen avser att i högre grad än tidigare strukturera upp ekonomistyrningen i kommunen för att kunna möta de framtida utmaningarna.

Investeringsbudgeten för 2023 uppgår till 176 mkr exkl ombudgeteringar från föregående år för skattekollektivet. Nämnderna rapporterar avvikelser ifrån beslutad budget i sina prognoser på totalt 2,6 mkr.

Prognosen ska istället ses som indikator på om kommunen kommer att klara sitt budgeterade resultat eller inte. Föreliggande prognos ger vid handen att kommunen, om förutsättningarna inte dramatiskt förändras, kommer att uppnå ett resultat avsevärt sämre än det budgeterade resultatet på 4,3 mkr.

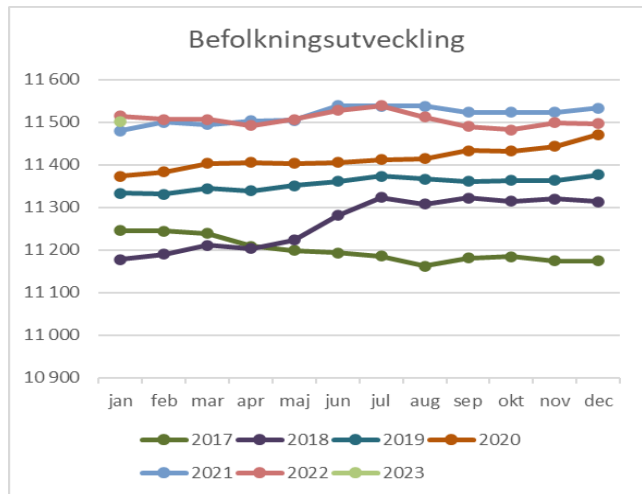
Skatteunderlaget hade under 2022 en stark tillväxt trots att ekonomin bromsade in under 2:a halvåret. Nu när ekonomin fortsätter att bromsa in under 2023 minskar även ökningstakten av skatteunderlaget och blir lägre än genomsnittet de tio senaste åren. Den underliggande ökningen är i paritet med år 2019 innan pandemin samt åren 2013 och 2014. Åren 2024 och 2025 sker en återhämtning efter lågkonjunkturen och 2026 växer ekonomin mer trendmässigt. Sammantaget växer skatteunderlaget 2024–2026 i linje med det historiska genomsnittet.

Den höga inflationen påverkar skatteunderlaget på olika sätt. Bland annat stiger pensionerna till följd av högre prisbasbelopp (främst garantipensionerna). Den stora effekten kommer dock genom att skatteunderlagets köpkraft urholkas. De senaste tio åren har det reala skatteunderlaget ökat med 1,7 procent per år i genomsnitt. Under 2023–2026 ökar nu det reala skatteunderlaget med 1 procent i genomsnitt. 2023 står ut som ett mycket svagt år och det reala skatteunderlaget minskar med nästan 3 procent. Det är först 2025 som SKR:s prognos visar att det reala skatteunderlaget kommer att vara uppe på 2022 års nivå igen.

Befolkningsutvecklingen

Kommunens befolkningsutveckling har inte varit lika positiv under 2022 som de närmast föregående åren. Efter årets första månad så ökade befolkningen med 5 invånare. Födelseunderskottet uppgick till -5 invånare medan flyttningsnettot var + 10 invånare.

Befolkningen per 230131 uppgick till **11 502** vilket är 13 invånare färre än vid samma tillfälle förra året. Befolkningen prognostiseras öka under året med ca 50 invånare.

Nämndernas avvikelser i driftbudgeten

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen	
Budgeterad nettokostnad	-171 240
Prognos	-170 333
Avvikelse	-907

Avvikelser:

Kommunstyrelsen beräknas göra ett underskott om -907 tkr vid årets slut.

Verksamheter som beräknas gå med underskott är:

- Fastighetsavdelningen, -620 tkr.
- Skolskjutsar, -400 tkr.
- Färdtjänst, -250 tkr.

Kultur- och tekniknämnden

Tekniska förvaltningen	
Budgeterad nettokostnad	-33 123
Prognos	-34 723
Avvikelse	-1 600

Avvikelser:

Totalt räknar nämnden med ett underskott under året på -1 265 tkr.

- **Tekniska förvaltningen** kalkylerar med ett resultat på -1 600 tkr vid årets slut. Underskottet beror främst på höga livsmedelspriser (-1 000 tkr).

Kultur, fritid, evenemang	
Budgeterad nettokostnad	-24 130
Prognos	-23 795
Avvikelse	335

- **335 tkr, föreningsbidrag**, färre föreningar är berättigade att söka bidrag. Även kulturskolan beräknas ge ett mindre överskott.

Nämndernas avvikelser i driftbudgeten, forts

Sydnärkes miljö- och byggnämnd

Samhällsbyggnad Sydnärke	
Budgeterad nettokostnad	-6 750
Prognos	-8 750
Avvikelse	-2 000

Avvikelser:

Underskottet beror i huvudsak på att de planerade intäkterna för miljöavdelningen synes bli betydligt lägre än planerat.

Nämnden bedömer även att möjligheten att inarbeta de kostnadsökningar avseende priser och löner som ej komparerats för i budget blir en svår uppgift.

Totalt bedöms nämnden göra ett underskott på 2 000 tkr varav 897 tkr är Askersunds kommuns andel.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsförvaltningen	
Budgeterad nettokostnad	-230 367
Prognos	-232 517
Avvikelse	-2 150

Avvikelser:

Barn- och utbildningsnämnden bedömer att resultatet för nämnden 2023 kommer att ligga sämre än planerad budget.

- Grundskola/grundsärskola beräknas redovisa underskott vid årets slut. Ett ökat antal elever främst inom särskola såväl som utökade personalresurser inom grundskolan är de största orsakerna till underskottet.

Socialnämnden

Socialförvaltningen	
Budgeterad nettokostnad	-288 658
Prognos	-303 658
Avvikelse	-15 000

Avvikelser:

Socialnämnden kalkylerar med ett stort underskott vid årets slut.

- Äldreomsorg räknar med ett underskott inom alla områden främst beroende på ökade kostnader för personal och hyrpersonal.
- Individ- och familjeomsorgen räknar med ett underskott på grund av ökat antal insatser inom vård till barn och unga och ökat behov av ekonomiskt bistånd.
- LSS räknar med underskott beroende på en nya placeringar som inte är budgeterad. Inom LSS är även personalkostnaderna inom gruppboende högre än budget.

Finansförvaltningen

Finansförvaltningen	
Budgeterad nettointäkt	757 632
Prognos	760 091
Avvikelse	2 459

Avvikelser:

Finansförvaltningen lämnar ett överskott om 2,5 mkr . De främsta orsaken är :

- Skatteintäkter + 1,8 mkr och statsbidrag +0,8

Investeringar

Totalt har kommunen budgeterat investeringar på 212 mkr, exklusive om- och tilläggsbudgeteringar från föregående år. Till och med mars månad har ca 27 mkr redovisats. Inga större avvikelser från budget har rapporterats i prognoserna under året. Prognosen ligger på +2,6 mkr. De skattefinansierade investeringarna uppgår till 183 mkr och de avgiftsfinansierade till 29 mkr.

Resultaträkning

Resultaträkning	2022			2023		
	Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	159 540	219 129	59 589	167 023	189 243	22 220
Verksamhetens kostnader	-832 048	-919 994	-87 946	-870 662	-913 241	-23 817
Avskrivningar	-44 335	-42 676	1 659	-53 100	-53 100	0
Verksamhetens nettokostnader	-716 842	-743 540	-26 698	-756 739	-777 048	-20 359
Skatteintäkter	572 429	590 043	17 614	611 169	612 952	1 783
Kommunalekonomisk utjämning	161 615	169 879	8 264	160 340	161 156	816
Finansiella intäkter	6 116	5 811	-305	6 000	6 000	0
Finansiella kostnader	-8 850	-9 360	-510	-16 500	-16 500	0
Resultat	14 467	12 911	-1 556	4 270	-13 490	-17 760

Driftredovisning

Driftredovisning	2022			2023		
	Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Kommunstyrelsen	-169 732	-172 362	-2 630	-170 333	-171 240	-907
Kultur- och tekniknämnden	-45 536	-45 621	-85	-57 253	-58 518	-1 265
<i>Varav tekniska förvaltningen</i>	<i>-29 401</i>	<i>-29 394</i>	<i>7</i>	<i>-33 123</i>	<i>-34 723</i>	<i>-1 600</i>
<i>Varav kultur, evenemang, fritid</i>	<i>-16 135</i>	<i>-16 227</i>	<i>-92</i>	<i>-24 130</i>	<i>-23 795</i>	<i>335</i>
Sydnärkes Byggnämnden	-3 560	-4 138	-578	-6 750	-7 647	-897
Barn- och utbildningsnämnden	-222 839	-221 767	1 072	-230 368	-232 518	-2 150
Socialnämnden	-276 530	-296 882	-20 352	-288 658	-303 658	-15 000
Summa nämnderna	-718 198	-740 771	-22 574	-753 362	-773 581	-20 219
Finansförvaltningen	732 665	753 683	21 018	757 632	760 091	2 459
Summa Nettokostnader	14 467	12 911	-1 556	4 270	13 490	-17 760

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning	2022			2023		
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Kommunstyrelsen	-222 607	-158 374	64 233	-157 410	-154 528	2 882
Kultur- och tekniknämnden	-84 326	-35 227	49 099	-48 840	-48 840	0
<i>Varav tekniska förvaltningen inkl VA</i>	<i>-83 776</i>	<i>-35 207</i>	<i>48 569</i>	<i>-48 440</i>	<i>-48 440</i>	<i>0</i>
<i>Varav kultur, evenemang, fritid</i>	<i>-550</i>	<i>-20</i>	<i>530</i>	<i>-400</i>	<i>-400</i>	<i>0</i>
Sydnärkes Byggnämnd	-1 322	-1 329	-7	-700	-800	-100
Barn- och utbildningsnämnden	-8 800	-5 376	3 064	-2 700	-2 874	-174
Socialnämnden	-2 050	-1 286	764	-2 300	-2 300	0
Summa Investeringsutgifter	-319 105	-201 952	117 153	-211 950	-209 342	2 608

Likviditet, upplåning och placering

Likviditeten har gått från att vara god till att nu vara svag. Under den höga investeringstakten de senaste åren har kommunen försökt att finansiera så mycket som möjligt med egna medel.

Låneskulden uppgår till ca 756 mkr vilket är 200 mkr mer än vid motsvarande period föregående år. Upplåning på ca 75 mkr planeras under resten av året för att finansiera de strategiska investeringarna.

De placerade medlen avseende framtida pensionsutbetalningar uppgår till ca 24 mkr.

Personalredovisning

Anställda per förvaltning				
Förvaltning	Kvartal 1 2022		Kvartal 1 2023	
	Heltid	deltid	Heltid	deltid
Kommunledningsförvaltningen	51	5	45	4
Tekniska förvaltningen	97	25	95	18
Barn- och utbildningsförvaltningen	290	53	305	52
Socialförvaltningen	312	133	365	102
Samhällsbyggnadsförvaltningen	34	0	30	0
Kultur, fritid, evenemang	16	4	16	4
Totalt	800	220	856	180

Det totala antalet anställda i kommunen har ökat med 18 stycken jämfört med 1:a kvartalet 2022 och uppgår nu till 1036 st. Ökningen beror främst på fler anställda i förskola och äldreomsorgen. Det har även skett en omfördelning mellan antalet heltidsanställda och deltidsanställda.

Sjukfrånvaro i procent per förvaltning

Sjukfrånvaron är lägre under första kvartalet 2023 jämfört med första kvartalet 2022. Den totala sjukfrånvaron har minskat med 3,23 procentenheter vilket får anses vara en stor förändring med tanke på pandemins effekt på kommunens sjukfrånvaro. På de mindre förvaltningarna med få medarbetare kan enstaka sjukdomsfall få orimligt stor påverkan på statistiken.

I jämförelse med övriga kommuner i Sydnerke har Askersunds kommun fortfarande en låg nivå på sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaro i procent		
	Kvartal 1 2022	Kvartal 1 2023
Kommunledning	9,76	7,07
Tekniska	10,49	8,29
Barn. o utbildn.	10,56	7,74
Socialförv.	15,14	11,13
Samhällsbyggn.	7,59	9,44
Kultur, fritid, evenemang	13,34	3,57
Totalt	12,49	9,26

Askersunds kommun
696 82 Askersund

Tfn: 0583-81 000
Fax:0583-81 100
E-post:info@askersund.se
www.askersund.se